

OKUL ÖNCESİ DÖNEMDE ÖZ DÜZENLEME VE OLUMLU SOSYAL DAVRANIŞLAR

Hülya Gülay OGELMAN¹ Seda SARAÇ² Döne KAHVECİ³

Makale Bilgisi	Özet
Anahtar Kelimeler Öz Düzenleme Olumlu Sosyal Davranışlar Bağımsız Öğrenme Okul Öncesi	Araştırmanın amacı, okul öncesi dönem çocuklarının öz düzenleme becerilerinin olumlu sosyal davranışları üzerindeki etkisinin ele alınmasıdır. Araştırmanın çalışma grubunda okul öncesi eğitime devam eden 55-72 ay grubundan 217 çocuk yer almıştır. Araştırmada kişisel bilgi formu, Bağımsız Öğrenme Davranışları Ölçeği (3-5 yaş) ile Çocuk Davranış Ölçeği'nin Başkalarına Yardımı Amaçlayan Sosyal Davranış alt ölçeği kullanılmıştır. Veriler normal dağıldığı için parametrik testlerden Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Katsayısı ve Basit Doğrusal Regresyon Analiz tekniğinden yararlanılmıştır. Araştırma sonucunda, çocukların olumlu sosyal davranışları ile öz düzenlemeleri arasında ilişki olduğu bulunmuştur. Çocukların öz düzenleme düzeyleri arttıkça olumlu sosyal davranışlarının arttığı, öz düzenlemeleri azaldıkça olumlu sosyal davranışların azaldığı görülmüştür. Bu noktada, iki değişken arasında olumlu yönde ilişki söz konusudur. Ek olarak öz düzenleme, olumlu sosyal davranışlar üzerinde anlamlı düzeyde yordayıcı etkiye sahiptir. Bulgular doğrultusunda okul öncesi dönemde öz düzenlemenin olumlu sosyal davranışın gelişimini etkileyebileceği söylenebilir. Öz düzenleme, bireyin kendi düşüncelerini, duygularını ve davranışlarını kontrol etme, planlama yapma ve hedeflerine ulaşmak için çaba gösterme becerisidir. Bu noktada, duygularını, davranışlarını yönetebilmenin çocukların diğer kişilerle ilişkilerinde paylaşmaya, iş birliği yapmaya, empati kurmaya yönelik bir bakış açısı geliştirmesine katkı sağlayabileceği ifade edilebilir. Öz düzenleme becerileri, çocukların sosyal çevreleriyle daha sağlıklı ilişkiler kurmalarına ve olumlu sosyal davranışlar sergilemelerine katkı sağlayabilir. Birbiriyle örtüşen bulgular gelişim alanları arasındaki etkileşimi de sergilemektedir.
Gönderim Tarihi: 29.01.2025 Kabul Tarihi: 03.07.2025 Yayın Tarihi: 03.07.2025	

SELF-REGULATION AND PROSOCIAL BEHAVIORS IN PRESCHOOL

Article Info	Abstract
Keywords Self-Regulation Prosocial Behaviors Independent Learning Preschool	The aim of the study is to examine the effects of preschool children's self-regulation skills on their prosocial behaviors. The study group consisted of 217 children 55-72 months who were attending preschool education. In the study, a personal information form, the Independent Learning Behaviors Scale (for ages 3-5), and the Helping Others subscale of the Child Behavior Scale were used as measurement tools. Since the data followed a normal distribution, parametric tests, specifically the Pearson Product-Moment Correlation Coefficient and Simple Linear Regression Analysis, were employed for statistical analysis. As a result of the research, it was found that there is a relationship between children's prosocial behaviors and their self-regulation. It was observed that as children's levels of self-regulation increased, their prosocial behaviors also increased, whereas a decrease in self-regulation was associated with a decrease in prosocial behaviors. Thus, a positive relationship exists between these variables. Additionally, self-regulation was found to be a significant predictor of prosocial behaviors. Based on the findings, it can be concluded that self-regulation plays a crucial role in the development of prosocial behaviors during the preschool period. Self-regulation refers to an individual's ability to control their thoughts, emotions, and behaviors, engage in planning, and make efforts to achieve their goals. In this context, the ability to manage emotions and behaviors may contribute to children's development of a perspective that promotes sharing, cooperation, and empathy in their relationships with others. Self-regulation skills help children establish healthier social relationships and engage in more prosocial behaviors. These overlapping findings also highlight the interaction between different developmental domains.
Received: 29.01.2025 Accepted: 03.07.2025 Published: 03.07.2025	

APA'ya göre alıntılama: Ogelman, H.G., Saraç, S. ve Kahveci, D. (2025). Okul öncesi dönemde öz düzenleme ve olumlu sosyal davranışlar. *Uluslararası Dil, Eğitim ve Sosyal Bilimlerde Güncel Yaklaşımlar Dergisi (CALESS)*, 7(1), 12-28.

Cited as APA: Ogelman, H.G., Saraç, S., & Kahveci, D. (2025). Self-regulation and prosocial behaviors in preschool. *International Journal of Current Approaches in Language, Education and Social Sciences (CALESS)*, 7(1), 12-28.

¹ Sinop Üniversitesi, Türkiye, hulya.gulay@gmail.com

² Bahçeşehir Üniversitesi, Türkiye, seda.sarac@es.bau.edu.tr

³ Millî Eğitim Bakanlığı, Türkiye, denizkhvc027@gmail.com

Extended Abstract

Introduction

Prosocial behavior refers to voluntary actions that benefit others (Crider, 2024). Voluntariness implies that individuals engage in these behaviors without any expectation of personal gain or benefit. These behaviors range from simple acts such as sharing, helping, and cooperating to more complex actions like lying to protect someone (Drummond et al., 2015). Paulus (2018) identified three dimensions of prosocial behavior: sharing, helping, and empathic assistance (e.g., comforting).

Self-regulation encompasses the ability to focus attention, manage emotions, and control behaviors in response to environmental demands (Calkins & Williford, 2009). During early childhood, children exhibit significant development in these skills, enhancing their capacity to sustain attention, regulate emotions, follow adult directives, delay gratification, and engage in goal-directed behaviors (Callan, 2018).

A review of the literature on the two variables examined in this study suggests that self-regulation can influence the development of prosocial behaviors (Davidov et al., 2016; Ritgens et al., 2024). Indeed, research conducted by Blake et al. (2015) indicates that inhibitory control and attention components can impact children's ability to engage in prosocial behaviors, such as sharing. In this context, the aim of the study is to examine the effects of preschool children's self-regulation skills on their prosocial behaviors.

Method

The study group consisted of 217 children 55-72 months who were attending preschool education. Among them, 114 (52.5%) were boys, and 103 (47.5%) were girls. In the study, a personal information form, the Independent Learning Behaviors Scale (for ages 3-5), and the Helping Others subscale of the Child Behavior Scale were used as measurement tools. These instruments were completed by teachers for each child. Since the data followed a normal distribution, parametric tests, specifically the Pearson Product-Moment Correlation Coefficient and Simple Linear Regression Analysis, were employed for statistical analysis.

Findings

A significant positive relationship was found between young children's prosocial behaviors and their self-regulation skills. As children's self-regulation skills increase or decrease, their prosocial behaviors also tend to increase or decrease accordingly. Furthermore, self-regulation skills were found to be a significant predictor of prosocial behaviors. Based on this finding, it can be concluded that 54% of young children's prosocial behaviors can be explained by their level of self-regulation skills.

Results and Discussion

This study, which examines preschool children's prosocial behaviors in terms of self-regulation, first identified a significant relationship between the two variables. As children's self-regulation levels increase, their prosocial behaviors also tend to increase, whereas a decrease in self-regulation is associated with a decline in prosocial behaviors. Thus, a positive relationship exists between these variables.

Additionally, self-regulation was found to be a significant predictor of prosocial behaviors. Based on the findings, it can be concluded that self-regulation plays a crucial role in the development of prosocial behaviors during the preschool period.

Self-regulation refers to an individual's ability to control their thoughts, emotions, and behaviors, engage in planning, and make efforts to achieve their goals. In this context, the ability to manage emotions and behaviors may contribute to children's development of a perspective that promotes sharing, cooperation, and empathy in their relationships with others. Self-regulation skills help children establish healthier social relationships and engage in more prosocial behaviors. These overlapping findings also highlight the interaction between different developmental domains.

Based on the limitations and findings of this study, several recommendations can be made. Regarding limitations, this study relied on two teacher-reported measurement tools. Future research could incorporate perspectives from children and parents or use observational methods to enhance the validity of findings. This would allow for comparisons across different data sources. Conducting longitudinal, experimental, qualitative, or mixed-method studies could further diversify the findings. Additionally, instead of analyzing overall prosocial behavior scores, future studies could examine specific types of prosocial behaviors to gain more nuanced insights. Mediation studies could also provide a deeper understanding of the relationships between variables.

The findings suggest that supporting self-regulation in preschool settings not only enhances self-regulation skills but also plays a crucial role in fostering prosocial behaviors. Chiou and Ho (2024) found that increasing self-regulation in preschool settings promoted prosocial behaviors among 97 children, highlighting the importance of early childhood education in fostering social and emotional development. Given this, supporting self-regulation should be emphasized both at school and at home. To achieve this goal, teacher education programs could include courses, training, or practical applications focused on self-regulation. Additionally, parental involvement programs could incorporate activities aimed at fostering self-regulation skills. Classroom management strategies that support children's self-regulation development should also be integrated into early childhood education environments.

1. Giriş

Olumlu sosyal davranış, başkasının yararına olan gönüllü davranışlardır (Crider, 2024). Gönüllülükte kişilerin herhangi bir çıkar ya da beklenti içinde olmadan davranışı gerçekleştirme söz konusudur. Bu davranışları içerisinde paylaşma, yardımlaşma, iş birliği gibi basit ve birini korumak için yalan söylemek gibi karmaşık davranışlar da yer almaktadır (Drummond vd. 2015). Paulus (2018), olumlu sosyal davranışın paylaşma, yardımlaşma ve empatik yardım (teselli etme gibi) şeklinde üç boyutunun olduğunu ifade etmiştir. Olumlu sosyal davranışlar bebeklikten itibaren gelişmeye başlar. On iki-yirmi dört ay arasında yardımlaşma, paylaşma, iş birliği, teselli etme gibi olumlu sosyal davranışların görülmeye başlanıldığı ifade edilmektedir (Brownell, 2013). Dunfield ve Kuhlmeier (2013) olumlu sosyal davranışlarda üç aşamalı bir süreç olduğunu ifade etmiştir: (1) Başka bir bireyin olumsuz bir durum içinde bulunduğunu gösteren işaretlerin (davranışsal veya

durumsal) farkına varmak. (2) Diğer bireyin olumsuz durumunu hafifletmesine yardımcı olacak uygun müdahaleyi belirlemek. (3) Kendi lehine olumlu sosyal davranışlarda bulunma yönünde motivasyon sahibi olmak. Olumlu sosyal davranış, okul öncesi dönemdeki gelişim görevlerinden biridir. Nitekim Paulus (2018), iki yaş civarında olumlu sosyal davranışların ortaya çıktığını belirtmiştir. Paz vd. (2023)'nin 18 aylık çocukları 36 aya kadar izledikleri çalışmalarında, olumlu sosyal davranışların süreklilik göstererek kazanılmaya devam ettiği belirlenmiştir. Bu durum, okul öncesi dönemin olumlu sosyal davranışların gelişimi açısından önemli olduğunu ifade etmektedir. Bununla birlikte gelişimdeki bireysel farklılıklar, olumlu sosyal davranış için de geçerlidir. Çocukların bu davranışları gerçekleştirme sıklıkları bireysel farklılıkları doğrultusunda farklılaşabilir (Schachner vd., 2018). Bireysel farklılıkların yanı sıra gelişimsel süreç içerisinde olumlu sosyal davranışlar açısından yaşamın ilk yıllarının önemli olduğu görülmektedir. Olumlu sosyal davranışlar, olumlu akran ilişkileri, kişisel iyi oluş, sosyal olmayan dürtülerin bastırılması, okul başarısı ve iletişim becerileriyle ilişkili bulunmuştur (Bouchard vd., 2020; Dirks vd., 2018; Spinrad ve Eisenberg, 2017). Ek olarak çocukluktaki yüksek düzeydeki olumlu sosyal davranışın, sonraki yıllardaki saldırganlık, sosyal dışlanma, suça karışma ve madde kullanımı ile olumsuz yönde ilişkili olduğu belirlenmiştir (Padilla-Walker vd., 2018; Tintori vd., 2021). Flook vd. (2019), bebeklikteki olumlu sosyal davranışların ergenliğe kadar uzanan etkilerinin olabildiğini ifade etmiştir.

Okul öncesi dönemde olumlu sosyal davranışlarına yönelik araştırmalar özellikle uluslararası alan yazında çeşitlilik göstermektedir. Gerek küçük yaş grubu gerekse boylamsal gibi çeşitli desenlerde planlanmış araştırmalar sonucunda yaşamın ilk yıllarındaki olumlu sosyal davranışlarla ilgili bulgular da çeşitlilik göstermektedir. Örnek olarak Brazzelli vd. (2021) tarafından ortalama 29 aylık olan 142 çocukla yapılan araştırmada, üç deney grubu oluşturularak hepsine bazı hikayeler okunmuştur. İlk deney grubundaki çocuklarla hikayelerin ardından kahramanların ruh hali ve olumlu sosyal davranışlar, ikinci gruba genel davranışlar ve fiziksel durumlar hakkında sohbetler yapılırken son gruba da serbest oyun etkinlikleri yaptırılmıştır. Araştırmanın bulguları, ruh hali ve olumlu sosyal davranışlarla ilgili müdahalenin diğer gruptaki çocuklara göre olumlu sosyal davranışları arttırabildiğini ortaya koymuştur. Halliday vd. (2024) 48 aylık çocuklarla yaptıkları çalışmanın sonucunda çocukların ev, okul ve laboratuvar ortamında olumlu sosyal davranışlarının farklılaşabildiğini, bu davranışlarda cinsiyetin etkili olabildiğini belirtip, çocukların davranışlarına yönelik çalışmalarda farklı bağlamlarda ölçüm yapılmasının önemine değinmişlerdir. Bir diğer çalışmada (Armstrong Carter vd.,

2021) okul öncesi dönemdeki olumlu sosyal davranışların akademik başarı için bir koruyucu faktör olabildiği ifade edilmiştir. Türkiye’deki okul öncesi dönemdeki çocuklarla gerçekleştirilen olumlu sosyal davranış çalışmalarına bakıldığında son yıllarda artış olduğu görülmektedir (Gülay Ogelman vd., 2024). Bu araştırmalar doğrultusunda, okul öncesi dönem çocuklarının olumlu sosyal davranışları ile değer düzeyleri (Yılmaz, 2023), ahlaki yargı düzeyleri (Saygılı, 2021), rekabet stilleri (Doğan, 2022), zihin kuramı ve kendini düzenleme becerileri (Aydın, 2015); medya kullanımı (İnanlı, 2015), anne-baba tutumları (Arslan ve Yanık, 2024; Çubukcu, 2019), annelerin çalışma durumu (Öztürker, 2014), yaşlara göre gelişim (Aydın, 2021), baba öğrenim durumu (Varol, 2022), annelerin bireysel değerleri (Türen, 2022), anne babaların olumlu sosyal davranışları (Genç, 2021; Yazıcı ve Salikutluk, 2018), ölçek geliştirme (Çelik Kahraman, 2019), sınıfta kaynaştırma çocuğunun bulunup bulunmaması (Önal, 2018), tez incelemesi (Gülay Ogelman vd., 2024; Özcan, 2016), kitap incelemesi (Somer, 2015) şeklinde farklı kapsamlarda çalışmalar yapıldığı görülmektedir.

Bu çalışmada ele alınan değişkenlerden bir diğeri öz düzenlemedir. Öz düzenleme, bireylerin düşüncelerini, duygularını ve davranışlarını hem içsel faktörlere (ör. motivasyonlar, duygusal durumlar, fizyolojik ipuçları) hem de dışsal faktörlere (ör. sosyal ve çevresel koşullar) yanıt olarak yönetmelerine olanak tanıyan çok boyutlu bir beceridir (Calkins ve Williford, 2009; Kanayama vd. 2024). Bu beceri, değişen koşullara uyum sağlamayı, kısa vadeli arzuları uzun vadeli hedeflerle uyumlu hale getirilmesini sağlar (Callan, 2018). Çocuklar öz düzenleme becerileri açısından farklı seviyelerde yetkinliklere sahip olarak okul öncesine başlarlar (McClelland ve Morrison, 2003). Erken yaşta öz düzenleme becerisinin gelişimi, çocukların uzun vadeli başarısında belirleyici bir faktördür. Erken dönemde kazanılan öz düzenleme becerisi, ilerleyen yaşlarda hem zihinsel hem de fiziksel sağlık ile yakından ilişkilidir. Çocukların öz düzenleme becerilerini ne ölçüde geliştirdikleri, onların zorluklara uyum sağlama kapasitelerini, olumlu ilişkiler kurmalarını ve uzun vadeli kişisel ve mesleki başarılarını şekillendirebilir (Robson vd., 2020).

Olumlu sosyal davranış değişkeninde olduğu gibi okul öncesi dönemde öz düzenleme konusunda da Türkiye’deki çalışmalarda son yıllarda artış olmuştur. Alan yazın incelendiğinde erken okuryazarlık becerileri (Kısaoğlu ve Çetin, 2023); ego sağlamlık düzeyi (Liman, 2024), içsel motivasyon (Köyceğiz Gözeler ve Özbey, 2023); eğitim programının etkisi (Arslan ve Pekdoğan, 2021; Canol, 2021); anne baba ilgisi (Eren, 2022), anne baba tutumları (Dağgöl, 2016; Öztürk, 2017), okul ilişkileri, ilkokula hazırlık (Adagideli, 2018), 21 yüzyıl becerileri (Güngör, 2021) gibi çeşitli

değişkenler doğrultusunda okul öncesi dönem çocuklarının öz düzenleme becerilerinin ele alındığı belirlenmiştir.

Bu çalışmada ele alınan iki değişken açısından alan yazın taraması yapıldığında, öz düzenlemenin olumlu sosyal davranışın gelişimini etkileyebildiği ifade edilmektedir (Davidov vd., 2016; Ritgens vd., 2024). Nitekim Blake vd. (2015) tarafından yapılan araştırmada engelleyici ket vurma ile dikkat bileşenlerinin çocukların paylaşma becerisini etkileyebildiği belirtilmiştir. Alan yazın bilgileri doğrultusunda bu çalışmada, okul öncesi dönem çocuklarının öz düzenleme becerilerinin olumlu sosyal davranışları üzerindeki etkisi ele alınmıştır.

2. Yöntem

2.1. Araştırmanın Modeli

Küçük çocukların öz düzenleme becerilerinin olumlu sosyal davranışlar üzerindeki etkisini ortaya koymayı amaçlayan bu çalışmada nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel tarama modelinden yararlanılmıştır.

2.2. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunda okul öncesi eğitime devam eden 55-72 ay arasındaki 217 çocuk yer almıştır. Çocukların 114'ü (%52.5) erkek, 103'ü (47.5) kızdır.

2.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmada kişisel bilgi formu, Bağımsız Öğrenme Davranışları Ölçeği (3-5 yaş) ile Çocuk Davranış Ölçeğinin Başkalarına Yardımı Amaçlayan Sosyal Davranış alt ölçeği kullanılmıştır.

Kişisel Bilgi Formu: Form, araştırmacılar tarafından oluşturulmuş olup, çocuklara ilişkin yaş, cinsiyet, anne-baba eğitim düzeyi, anne-baba mesleği ile ilgili soruları içermektedir.

Bağımsız Öğrenme Davranışları Ölçeği (3-5 yaş): Ölçek, Whitebread vd. (2009) tarafından geliştirilmiştir. Türkçeye uyarlama çalışması, Saraç, Karakelle ve Whitebread (2019) tarafından gerçekleştirilmiştir. Ölçeğin Türkçe formunda 16 madde bulunmaktadır. Tek boyutlu olan ölçekte, toplam puan üzerinden değerlendirme yapılmaktadır. Maddelerin her biri, öğrenmede öz düzenlemenin belirteci olan davranışları ifade etmektedir. Okul öncesi öğretmeni, sınıfındaki çocukları her bir madde için 4'lü likert üzerinden, ilgili davranış gösterme sıklığına göre değerlendirmektedir. (1= Hiçbir zaman; 4= Her zaman). Yüksek puanlar, çocuğun öğrenmede öz düzenleme becerisinin yüksek olduğunu, düşük puanlar çocuğun öğrenmede öz düzenleme becerisinin düşük olduğunu belirtmektedir.

Uyarlama çalışmasında ölçeğin iç tutarlık katsayısı .97 olarak belirlenmiştir (Saraç vd., 2019). Bu çalışma kapsamında bulgularan iç tutarlık katsayısı da .97' dir.

Çocuk Davranış Ölçeği (Başkalarına Yardımı Amaçlayan Sosyal Davranış alt ölçeği): 5-6 yaş grubu çocuklar için geliştirilmiş ölçek, 1996' da öğretmenlerin bilgileri doğrultusunda, okul öncesi dönem çocuklarının okulda akranlarıyla olan ilişkilerini değerlendirmek amacıyla, Gary W. ve Suzan M. Profilet tarafından geliştirilmiş, öğretmenler tarafından doldurulan üçlü likert türünde bir ölçme aracıdır. Ölçek, saldırgan davranış, başkalarına yardımı amaçlayan sosyal davranış ve üç tip çekingen davranış (asosyal davranış, dışlanma, korkulu-kaygılı olma) ve aşırı hareketlilik olmak üzere 6 tip davranış yapısını içermektedir. Ölçek, 6 alt ölçekten ve toplam 44 maddeden oluşmaktadır (Ladd ve Profilet, 1996 Akt. Gülay ve Önder, 2009). Çocuk Davranış Ölçeği Gülay (2008) tarafından Türkçe'ye uyarlanmıştır (Akt. Gülay ve Önder, 2009). Bu araştırmada on maddeli Başkalarına Karşı Yardımı Amaçlayan Sosyal Davranışlar Göstermek alt ölçeği, olumlu sosyal davranışları belirlemek adına kullanılmıştır. Alt ölçeğin iç tutarlılık katsayısı bu çalışma kapsamında .94 olarak belirlenmiştir.

2.4. Uygulama

Araştırma ile ilgili etik kurul izni, Sinop Üniversitesi İnsan Araştırmaları Etik Kurulundan 08.09.2023 tarihinde 2023/137-193 sayılı karar ile alınmıştır. Ayrıca Milli Eğitim Bakanlığı'ndan ve ailelerden uygulamaya yönelik izinler alınmıştır. Ölçme araçları öğretmenler tarafından her çocuk için doldurulmuştur. Öğretmenler, araştırmanın amacı ve veri toplama ile ilgili bilgilendirilmişlerdir. Veri toplama süreci yaklaşık dört hafta sürmüştür. Öğretmenler yaklaşık 5 aylık gözlemleri sonucunda formları doldurmuşlardır.

2.5. Veri Analizi

Araştırmanın verileri, SPSS 26.0 istatistik paket programında analiz edilmiştir. Öz düzenleme (basıklık değeri -.705, çarpıklık değeri -.210) ile olumlu sosyal davranış (basıklık değeri -.347, çarpıklık değeri -.791),değişkenleri normal dağılmamaktadır. Normal dağılan veriler için parametrik testlerden Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Katsayısı ve Basit Doğrusal Regresyon Analiz tekniğinden yararlanılmıştır.

3. Bulgular

Tablo 1'de okul öncesi dönem çocuklarının öz düzenleme becerileri ile olumlu sosyal davranışlarına ilişkin betimsel bulgular yer almaktadır.

Tablo 1. Okul öncesi dönem çocuklarının öz düzenleme becerileri ile olumlu sosyal davranışlarına ilişkin betimsel istatistikler

Değişkenler	N	Min.	Max.	$\bar{X}$	SS
Öz Düzenleme Becerileri	217	16.00	64.00	44.01	3.63
Olumlu Sosyal Davranışlar	217	0.00	20.00	14.65	2.84

Tablo 1' de görüldüğü üzere okul öncesi dönem çocuklarının öz düzenleme becerileri toplam puan ortalamalarının 44 olduğu görülmektedir. Okul öncesi dönem çocuklarının öz düzenleme becerileri düzeyleri en yüksek 64, en düşük 16'dır. Okul öncesi dönem çocuklarının olumlu sosyal davranışlarının düzeyi ortalamalarının 14 (en yüksek 20, en düşük 0) olduğu ortaya konulmuştur.

Tablo 2'de okul öncesi dönem çocuklarının öz düzenleme becerileri ile olumlu sosyal davranışları arasındaki ilişkiye yönelik bulgular yer almaktadır.

Tablo 2. Okul öncesi dönem çocuklarının öz düzenleme becerileri ile olumlu sosyal davranışları arasındaki ilişkiye yönelik Pearson momentler çarpımı korelasyon katsayısı analizi sonucu

Değişkenler	$\bar{X}$	SS	r
Öz Düzenleme Becerileri	44.01	11.77	-
Olumlu Sosyal Davranışlar	14.65	5.46	.736*

*p<.001

Tablo 2 incelendiğinde okul öncesi dönem çocuklarının öz düzenleme becerileri ile olumlu sosyal davranışları arasında olumlu yönde, yüksek düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir ($r=.736$; $p < .001$). Bu sonuca okul öncesi dönem çocuklarının öz düzenleme becerileri arttıkça olumlu sosyal davranışları gösterme düzeyleri artmakta, öz düzenleme becerileri azaldıkça olumlu sosyal davranışları gösterme düzeyleri azalmaktadır.

Tablo 3'te okul öncesi dönem çocuklarının çocuklarının öz düzenleme becerileri, olumlu sosyal davranışlarını anlamlı düzeyde yordamasına ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 3. *Okul öncesi dönem çocuklarının öz düzenleme becerileri, olumlu sosyal davranışlarını anlamlı düzeyde yordamasına ilişkin basit doğrusal regresyon analizi sonuçları*

Değişkenler	R	R ²	F	Std. Er.	β	t	p
Öz Düzenleme Becerileri Olumlu Sosyal Davranışlar	.736	.541	253.478	7.992	.736	15.921	<.001*

*p<.001

Tablo 3 incelendiğinde okul öncesi dönem çocuklarının öz düzenleme becerileri, olumlu sosyal davranışlarını anlamlı düzeyde yordadığı görülmektedir. Bu sonuca göre olumlu sosyal davranışların %54'ünün öz düzenleme becerileri düzeyiyle açıklanabileceği söylenebilir.

4. Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Okul öncesi eğitime devam eden çocukların olumlu sosyal davranışlarının öz düzenleme açısından incelendiği bu çalışmada öncelikle iki değişken arasında ilişki bulunmuştur. Çocukların öz düzenleme düzeyleri arttıkça olumlu sosyal davranışları artabilmekte, öz düzenlemeleri azaldıkça olumlu sosyal davranışları da azalabilmektedir. Bu noktada, iki değişken arasında olumlu yönde ilişki söz konusudur. Ek olarak öz düzenleme, olumlu sosyal davranışlar üzerinde anlamlı düzeyde yordayıcı etkiye sahiptir. Bulgular doğrultusunda okul öncesi dönemde öz düzenlemenin olumlu sosyal davranışın gelişimini etkileyebildiği söylenebilir. Bu bulgu alan yazındaki bilgilerle örtüşmektedir. Örnek olarak Williams ve Berthelsen (2017), Avustralya'da yürüttüğü boylamsal çalışmada, çocuğu 2-3 yaşında olan anne-babaların ebeveyn davranışlarının 6-7 yaşlarındaki öz düzenleme becerilerini etkileyebildiğini, öz düzenlemenin de olumlu sosyal davranışlara katkı sağladığı belirlenmiştir. Almanya'da yapılan bir diğer boylamsal çalışmada (Ritgens vd., 2024) okul öncesi dönemdeki duygu düzenleme, esneklik, çalışma belleği, duygusal tepki gibi öz düzenlemeye yönelik unsurların uzun süreli olarak olumlu sosyal davranışı etkileyebildiği ifade edilmiştir. Aynı çalışmada, öz düzenleme becerilerinin olumlu sosyal davranış açısından risk altında bulunan çocukların belirlenmesinde rol oynayabileceği ifade edilmiştir (Ritgens vd., 2024). Bağcı Çetin (2023) tarafından 5-6 yaş grubu çocuklarla yapılan çalışmada, olumlu sosyal davranışlarla öz düzenleme arasında olumlu düzeyde anlamlı ve zayıf bir ilişki saptanmıştır. Bu çalışmada iki değişken arasında yüksek düzeyde ilişki bulunmuş olup bu açıdan iki çalışma bulgusunda farklılık olsa da genel olarak paralellik olduğu ifade edilebilir. Steinbeis (2016) de öz düzenleme becerilerinin azalmasının olumlu sosyal davranışı da

azaltabileceğini ifade etmektedir. Attari vd. (2018), araştırmalarında duygu düzenlemenin, çaba gerektiren kontrol ile olumlu sosyal davranış arasındaki ilişkiye arabuluculuk ettiğini belirlemişlerdir. Yurdakul, İlhan ve Bütün Ayhan (2022) tarafından yapılan araştırmada da çocukların öz düzenleme becerilerinin olumlu sosyal davranışları ile olumlu yönde anlamlı olarak ilişkili olduğu, çocuklarının öz düzenleme becerileri arttıkça olumlu sosyal davranışlarının da arttığı belirlenmiştir

Bu araştırmanın bulgularıyla paralellik gösteren alan yazın bilgileri doğrultusunda, öz düzenleme becerisinin olumlu sosyal davranışlarını etkileyebildiği söylenebilir. Öz düzenleme, bireyin kendi düşüncelerini, duygularını ve davranışlarını kontrol etme, planlama yapma ve hedeflerine ulaşmak için çaba gösterme yeteneğidir. Bu noktada, duygularını, davranışlarını yönetebilmenin çocukların diğer kişilerle ilişkilerinde paylaşmaya, iş birliği yapmaya, empati kurmaya yönelik bir bakış açısı geliştirmesine katkı sağlayabileceği ifade edilebilir. Öz düzenleme becerileri, çocukların sosyal çevreleriyle daha sağlıklı ilişkiler kurmalarına ve olumlu sosyal davranışlar sergilemelerine katkı sağlayabilir. Birbiriyle örtüşen bu bulgular gelişim alanları arasında etkileşim olduğunu da göstermektedir. Bilişsel temelli bir kavram olan öz düzenlemenin sosyal yaşamla doğrudan ilişkili olumlu sosyal davranışları etkileyebilmesi gelişim dinamiği açısından önem taşıyan bir bulgudur. Bu noktada çocukların gelişim alanlarının eş zamanlı desteklenmesinin birçok beceriyi doğrudan ve dolaylı olarak destekleyebileceği söylenebilir.

Bu çalışma başta olmak üzere alan yazındaki birçok çalışma ile farklı bulguya sahip bir araştırmada (Barragan Jason ve Hopfensitz, 2022) 4-6 yaş grubundaki Fransız çocuklarında öz düzenleme ile olumlu sosyal davranış arasında olumsuz yönde ilişki olduğunu belirlenmiş olup öz düzenlemenin olumlu sosyal davranışların her zaman belirleyicisi olamayacağını ifade etmişlerdir. İnsana dayalı araştırmalarda bulgular farklılık gösterebilmektedir. Bu nedenle de insan davranışını içeren konularla ilgili araştırmalar süregelmektedir. Nitekim kültür, toplum, bireysel farklılıklar gibi birçok unsur nedeniyle aynı konu ile ilgili çalışmalar farklılık gösterebilmektedir.

Bu araştırmadaki sınırlılıklar ve bulgular doğrultusunda çeşitli öneriler sunulabilir. Sınırlılıklar açısından bu çalışmada öğretmen görüşüne dayalı iki ölçme aracı yer almış olup sonraki çalışmalarda çocuk, anne/baba görüşlerine, gözleme dayalı planlamalar yapılabilir. Böylece farklı veri kaynaklardan elde edilecek bulgular arasında da karşılaştırmalar elde edilebilir. Boylamsal, deneysel, nitel ya da karma desende çalışmaların planlanması bulgular açısından çeşitlilik sağlayabilir. Olumlu sosyal davranışla ilgili toplam puan yerine davranış türüne göre incelemelerin yapıldığı çalışmalar bulguları çeşitlendirebilecektir. Aracılık etkisi çalışmaları ile

değişkenler arasındaki ilişkiler derinlemesine ele alınabilir. Bulgular doğrultusunda da okul öncesi eğitim kurumlarında öz düzenlemenin desteklenmesinin sadece öz düzenlemeyi geliştirmeyeceğini olumlu sosyal davranışlar açısından da önem taşıdığı söylenebilir. Chiou ve Ho (2024), 97 okul öncesi dönem çocuğu ile yaptıkları çalışmada anaokulu ortamında öz düzenlemenin arttırılmasının olumlu sosyal davranışı arttırabildiğini ve bulgular doğrultusunda erken çocukluk eğitiminin sosyal ve duygusal gelişimi teşvik etmedeki önemi vurgulanmıştır. Bu noktada gerek okul gerekse ev ortamında öz düzenlemenin desteklenmesi gereklidir. Bu hedefe ulaşabilmek adına öğretmen yetiştirmede öz düzenlemeye yönelik derslere ya da çalışmalara/uygulamalara yer verilebilir. Anne baba katılımında da öz düzenlemenin geliştirilmesine yer veren çalışmalar yürütülebilir. Sınıf ortamında çocukların öz düzenleme becerilerini destekleyebilecek sınıf yönetimi anlayışına yer verilebilir.

Kaynakça

- Adagideli, F. H. (2018). *Okul öncesi çocuklarının ilkokula hazır bulunuşluklarının yordayıcısı olarak öz düzenleme becerilerinin incelenmesi* [Doktora tezi, Marmara Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi
- Armstrong Carter, E., Miller, J. G., Hill, L. J., & Domingue, B. W. (2021). Young children's prosocial behavior protects against academic risk in neighborhoods with low socioeconomic status. *Child Development*, 92(4), 1509-1522.
- Arslan, H. H., & Pekdoğan, S. (2021). Okul öncesi dönemde 60-72 ay çocuklara yönelik hazırlanan öz düzenleme eğitim programının çocukların öz düzenleme becerilerinin gelişimine etkisi. *Journal of History School*, 53, 2753-2774.
- Arslan, R., & Yanık, D. (2024). Okul öncesi dönemdeki çocukların prososyal davranışları ile anne-baba tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Millî Eğitim Dergisi*, 53 (243), 1587-1604.
- Attari, A., Ghanbary Hashemabady, B. A., Mashhadi, A., & Kareshki, H. (2018). Temperament and prosocial behavior: The mediating role of prosocial reasoning, emotion regulation, and emotion lability. *PCP*, 6 (4), 257-264.
- Aydın, M. Ş. (2015). *Çocuklarda (3-4 yaş) zihin kuramı ve kendini düzenleme becerisinin olumlu sosyal davranış üzerine etkisi* [Yüksek lisans tezi, İstanbul Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.
- Aydın, M. Ş. (2021). 13-70 Aylık çocuklarda prososyal davranışlar: Doğal gözlem çalışması. *Psikoloji Çalışmaları*, 41(2), 673-709.

Bağcı Çetin, B. (2023). The role of self-regulation skills and digital game addiction tendencies in predicting preschool children's prosocial behaviors. *E-Kafkas Journal of Educational Research*, 10(3), 555-572.

Barragan Jason, G., & Hopfensitz, A. (2023). Self-control is negatively linked to prosociality in young children. *Journal of Behavioral Decision Making*, 36(4), 1-8.

Blake, P. R., Piovesan, M., Montinari, N., Warneken, F., & Gino, F. (2015). Prosocial norms in the classroom: The role of self-regulation in following norms of giving. *Journal of Economic Behavior & Organization*, 115, 18–29. <https://doi.org/10.1016/j.jebo.2014.10.004>

Bouchard, C., Sylvestre, A., & Forget-Dubois, N. (2020). Why are boys perceived as less prosocial than girls by their early childhood educators? The role of pragmatic skills in preschool and kindergarten children. *Educational Psychology*, 40(10), 1190–1210.

Brazzelli, E., Grazzani, I., & Pepe A. (2021). Promoting prosocial behavior in toddlerhood: A conversation-based intervention at nursery. *Journal of Experimental Child Psychology*, 204, 105056, <https://doi.org/10.1016/j.jecp.2020.105056>.

Brownell, C. A. (2013). Early development of prosocial behavior: Current perspectives. *Infancy: The Official Journal of The International Society on Infant Studies*, 18 (1), 1-9 .

Calkins, S. D., & Williford, A. P. (2009). Taming the terrible twos: Self-regulation and school readiness. In O. A. Barbarin & B. H. Wasik (Eds.), *Handbook of child development and early education: Research to practice*, (pp. 172–198). New York, NY: Guilford Press.

Callan, G. L. (2018). Self-regulation. In B.B.Frey(Ed.), *The SAGE encyclopedia of educational research, measurement, and evaluation* (p. 1498). SAGE Publications Inc. <https://doi.org/10.4135/9781506326139.n622>

Canol, B. (2021). *Okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden 60-72 aylık çocuklara yönelik hazırlanan öz düzenleme eğitim programının çocukların öz düzenleme ve sosyal becerileri üzerine etkisi* [Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.

Chiou, H. H., & Ho, H. J. A (2024). Path analysis of self-control and prosocial behavior in preschool children. *Available at SSRN*, 4940482.

Crider, C. (2024). *Understanding prosocial behavior in early childhood*. Healthline. <https://www.healthline.com/health/prosocial-behavior-in-early-childhood>

Çelik Kahraman, S. (2019). *Okul öncesi prososyal davranış ölçeğinin geliştirilmesi ve 48-72 aylık çocuklarda prososyal davranışların bazı değişkenlere göre incelenmesi* [Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.

Çubukcu, A. (2019). *48–72 Aylık çocukların prososyal davranışları ile annelerinin prososyal davranışları ve ebeveyn tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi* [Yüksek lisans tezi, Bursa Uludağ Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.

Dağgöl, H. C. (2016). *Okul öncesi dönem çocuklarının öz düzenleme becerileri ile ebeveynlerin çocuk yetiştirme stilleri arasındaki ilişkinin incelenmesi* [Yüksek lisans tezi, Doğu Akdeniz Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.

Davidov, M., Vaish, A., Knafo-Noam, A., & Hastings, P. D. (2016). The motivational foundations of prosocial behavior from a developmental perspective—evolutionary roots and key psychological mechanisms: Introduction to the special section. *Child Development*, 87(6), 1655–1667.

Dirks, M. A., Dunfield, K. A., & Recchia, H. E. (2018). Prosocial behavior with peers: Intentions, outcomes, and interpersonal adjustment. In: W. M. Bukowski, B. Laursen, & K. H., Rubin (Eds.), *Handbook of peer interactions, relationships, and groups* (2nd ed., pp. 243–264). The Guilford Press.

Doğan, S. (2022). *Okul öncesi dönem 5-6 yaş çocuklarının prososyal davranışları ile rekabet stilleri arasındaki ilişkinin incelenmesi* [Yüksek lisans tezi, Çankırı Karatekin Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.

Drummond, J., Waugh, W. E., Hammond, S. I., & Brownell, C. A. (2015). Prosocial behavior during infancy and early childhood: Developmental patterns and cultural variations. In: J.D. ,Wright (Ed.), *International encyclopedia of social and behavioral sciences*, 2nd Edition (pp. 233 – 237). Elsevier.

Dunfield, K. A., & Kuhlmeier, V. A. (2013). Classifying prosocial behavior: Children's responses to instrumental need, emotional distress, and material desire. *Child Development*, 84(5), 1766–1776. <https://doi.org/10.1111/cdev.12075>

Eren, S. (2022). *Anne baba ilgisinin okul öncesi dönem çocuklarının öz düzenleme becerisi üzerindeki etkisi* [Yüksek lisans tezi, Bursa Uludağ Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.

Flook, L., Zahn-Waxler, C., & Davidson, R. J. (2019). Developmental differences in prosocial behavior between preschool and late elementary school. *Frontiers in Psychology*, 10, 876.

Genç, F. G. (2021). *Annelerin prososyal davranışları ve tutumları ile okul öncesi dönem çocuklarının prososyal davranışları arasındaki ilişkinin incelenmesi* [Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.

Gülay, H., & Önder, A. (2009). Reliability and validity of Ladd and Profilet Child Behavior Scale, Victimization Scale and Picture Sociometry Scale to measure peer relations of 5-6 years-old children. World Conference on Educational Sciences (WCES-2009). Cyprus Educational Sciences Association, Nicosia, North Cyprus, (04-07 February, 2009). *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 1(1): 648- 659.

Gülay Ogelman, H., Koyutürk Koçer, N., & Göktaş, İ. (2024). Okul öncesi dönemde olumlu sosyal davranış: 2010-2022 yılları arasında tamamlanmış tezlerin incelenmesi. *Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 35, 178-196.

Güngör, D. (2021). *Okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden 5 ve 6 yaş grubu çocukların öz düzenleme becerileri ile 21. yüzyıl becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi* [Yüksek lisans tezi, Üsküdar Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.

Halliday, S. E., Dahinden, F. M., & Hascher, T. (2024). Prosocial behavior in early childhood across boys and girls: Associations among parent- and teacher-report and child behavior on the dictator game. *Early Education and Development*, 36(2), 410–430.

İnanlı, S. (2015). *Okul öncesi çocukların medya kullanımı ile prososyal ve agresif davranışları arasındaki ilişki* [Yüksek lisans tezi, Boğaziçi Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.

Kanayama, A., Siraj, I., Moeyaert, M., Steiner, K., Yu, E. C., Ereky-Stevens, K., ... & Shi, Y. (2024). PROTOCOL: Key characteristics of effective preschool-based interventions to promote self-regulation: A systematic review and meta-analysis. *Campbell Systematic Reviews*, 20(2), e1383. <https://doi.org/10.1002/cl2.1383>

Kısaoğlu, Ş. Y., & Çetin, A. (2023). 5-6 Yaşındaki çocukların öz düzenleme ile erken okuryazarlık becerileri arasındaki ilişki. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 11(2), 328-345. <https://doi.org/10.16916/aded.1169305>

Köyceğiz Gözeler, M., & Özbey, S. (2023). Okul öncesi çocuklarda öz düzenleme becerileri: İçsel motivasyonu destekleyici eğitim programının etkisi. *PEARSON JOURNAL*, 8(24), 202–228. <https://doi.org/10.5281/zenodo.8142831>

Liman, B. (2024). Okul öncesi çocukların öz düzenleme becerilerinin ego sağlamlık düzeylerine etkisinin incelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24(2), 617-632. <https://doi.org/10.17240/aibuefd.2024.-1325400>

McClelland, M. M., & Morrison, F. J. (2003). The emergence of learning-related social skills in preschool children. *Early Childhood Research Quarterly*, 18(2), 206–224. [https://doi.org/10.1016/S0885-2006\(03\)00026-7](https://doi.org/10.1016/S0885-2006(03)00026-7)

Önal, F. (2018). *Okul öncesi eğitimde sınıfta kaynaştırma öğrencisi olan ve olmayan çocukların prososyal davranışlarının incelenmesi* [Yüksek lisans tezi, İstanbul Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.

Özcan, A. (2016). Türkiye’de okul öncesi dönemde prososyal davranışlar ile ilgili yapılan yüksek lisans ve doktora tezleri ile makalelerin incelenmesi. *International Journal of Academic Social Sciences*, 51, 489-504. <http://dx.doi.org/10.9761/IJASSS3673>

Öztabak, M. E. (2017). *Okul öncesi dönem çocuklarının öz düzenleme becerileri ile anne-baba tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi* [Yüksek lisans tezi, Karabük Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.

Öztürker, B. (2014). *6 Yaş çocuklarının olumlu sosyal davranışları ile anne ve öğretmenözgeciliği arasındaki ilişkilerin incelenmesi* [Yüksek lisans tezi, Maltepe Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.

Padilla-Walker, L. M., Memmott-Elison, M. K., & Coyne, S. M. (2018). Associations between prosocial and problem behavior from early to late adolescence. *Journal of Youth and Adolescence*, 47(5), 961–975. <https://doi.org/10.1007/s10964-017-0736-y>

Paulus, M. (2018). The multidimensional nature of early prosocial behavior: A motivational perspective. *Current Opinion in Psychology*, 20, 111–116. <https://doi.org/10.1016/j.copsyc.2017.09.003>

Paz, Y., Davidov, M., Orlitsky, T., Hayut, M., Roth-Hanania, R., & Zahn-Waxler, C. (2023). Prosocial behavior in toddlerhood and early childhood: Consistency across subtypes and over time. *Frontiers in psychology*, 14, 950160. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2023.950160>

Ritgens, C., Bondü, R., & Warschburger, P. (2024). Links between self-regulation patterns and prosocial behavior trajectories from middle childhood to early adolescence: A longitudinal study. *Frontiers in Psychology*, 15, 1480046. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2024.1480046>

Robson, D. A., Allen, M. S., & Howard, S. J. (2020). Self-regulation in childhood as a predictor of future outcomes: A meta-analytic review. *Psychological Bulletin*, 146(4), 324. <https://doi.org/10.1037/bul00 00227>

Saraç, S., Karakelle, S., & Whitebread, D. (2019). Okul öncesi çocuklar için bağımsız öğrenme davranışları ölçeği 3-5 (BÖD 3-5): Türkçe formu için geçerlik ve güvenirlik

çalışması. *Elementary Education Online*, 18(3), 1093-1106.
<https://doi.org/10.17051/ilkonline.2019.610148>

Saygılı, N. (2021). 60-72 aylık çocukların ahlaki yargı düzeyleri ile prososyal davranışları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi*, 8(1), 339-358. <https://doi.org/10.46868/atdd.95>

Schachner, A. C. W., Newton, E. K., Thompson, R. A., & Goodman-Wilson, M. (2018). Becoming prosocial: The consistency of individual differences in early prosocial behavior. *Early Child Res. Q.*, 43, 42–51. <https://doi.org/10.1016/j.ecresq.2018.01.001>

Steinbeis N. (2016). The role of self-other distinction in understanding others' mental and emotional states: neurocognitive mechanisms in children and adults. *Philos Trans R Soc Lond B Biol Sci.* 371(1686):20150074. <https://doi.org/10.1098/rstb.2015.0074>,

Somer, B. (2015). 4-6 Yaş resimli çocuk kitaplarının prososyal davranışlar açısından incelenmesi [Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.

Spinrad, T. L., & Eisenberg, N. (2017). Prosocial behavior and empathy-related responding: Relations to children's well-being. In: M. D., Robinson, & M., Eid (Eds.), *The happy mind: Cognitive contributions to well-being* (pp. 331–347). Springer International Publishing/Springer Nature. https://doi.org/10.1007/978-3-319-58763-9_18

Tintori, A., Ciancimino, G., Palomba, R., Clementi, C., & Cerbara, L. (2021). The Impact of socialisation on children's prosocial behaviour. A Study on primary school students. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 18(22), 12017. <https://doi.org/10.3390/ijerph182212017>

Türen, Ş. (2022). 60-72 Aylık çocukların annelerinin sahip oldukları bireysel değerler ile çocuklarının prososyal davranışları arasındaki ilişkinin incelenmesi [Doktora tezi, Bursa Uludağ Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.

Varol Ş. N. (2022). 60-72 Aylık çocukların prososyal davranışları ile babalarının anne bekkiliği algılarının baba katılımı açısından incelenmesi [Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.

Williams, K. E., & Berthelsen, D. (2017). The Development of prosocial behaviour in early childhood: Contributions of early parenting and self-regulation. *IJEC*, 49, 73–94. <https://doi.org/10.1007/s13158-017-0185-5>

Yazıcı, Z., & Salıktutluk, Y. Z. (2018). Ebeveynlerin prososyal davranışlarıyla çocukların prososyal davranışları arasındaki ilişki. T. Kodaman, & E. İstar Işıklı (Ed.), *Sosyal beşeri ve idari bilimlerde akademik araştırmalar 3 içinde* (s.411-429). Gece Kitaplığı.

Yılmaz, Ş. Ş. (2023). *Okul öncesi çocukların değer düzeyleri ile prososyal davranışları arasındaki ilişkinin incelenmesi* [Yüksek lisans tezi, Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.

Yurdakul, Y., İlhan Ildız, G., & Bütün Ayhan, A. (2022). Okul öncesi dönem çocuklarında öz düzenleme becerileri ile prososyal davranışları arasındaki ilişkinin incelenmesi. Mehmet Akif Ersoy University Journal of Education Faculty(62), 354-376. <https://doi.org/10.21764/maeuefd.10088>